

**KONCEPCJA PROGRAMOWO-
ORGANIZACYJNA**

**MUZEUM POŁUDNOWEGO PODLASIA
W BIAŁEJ PODLASKIEJ**

PROMOCJA I WYKORZYSTANIE „NOWEGO OBLICZA” MUZEUM

KONTYNUACJA ZMIAN

Muzeum Południowego Podlasia przeżywa w tej chwili czas szczególny. Wieloletnie konsekwentne wysiłki merytoryczne, organizacyjne i finansowe zarówno organizatora jak i całego zespołu placówki przyniosły zmiany, które pozwalają mówić o „nowym otwarciu”.

Bogata treściowo i nowoczesna ekspozycja stała, pozyskane nowe pomieszczenia na wystawy czasowe, pracownie i biura, wyremontowany i odnowiony gmach główny, a także zmiany, które dokonały się w jego otoczeniu, zespole pałacowo – parkowym, to wszystko stworzyło nowe możliwości rozszerzenia działań, sięgnięcia po nowego odbiorcę.

Kadencja 2021-2023 musi uwzględniać przede wszystkim trzy aspekty:

- promocję zmian czyli nowego wizerunku Muzeum, co jest kluczem do pełnego wykorzystania nowego potencjału;
- intensyfikację działalności merytorycznej w oparciu o nowe możliwości lokalowe, techniczne i wizerunkowe, szczególnie w dziedzinie edukacyjno-oświatowej, co pozwoli jeszcze ściślej zintegrować wokół kultury społeczność miasta i regionu;
- przygotowanie założeń i koncepcji do następnego etapu remontu i modernizacji – bowiem Oddział Martyrologiczno-Historyczny na ul. Łomaskiej wciąż czeka na swoją szansę.

MISJA I CELE STRATEGICZNE

Misją Muzeum Południowego Podlasia jest gromadzenie i otaczanie opieką dóbr kultury, w szczególności kultury regionalnej, ale także narodowej i światowej oraz udostępnianie tych dóbr odbiorcy, by kształtować jego identyfikację i tożsamość kulturową, regionalną i narodową, pogłębiać świadomość historyczną i estetyczną, to znaczy czynić życie odbiorcy bardziej świadomym i pełnym.

Główny cel strategiczny Muzeum to takie wpisanie się w świadomość mieszkańców regionu i miasta, które pozwoli na właściwe wypełnienie tej misji.

Tutaj też jako ważny cel w dłuższej perspektywie powinno wystąpić wpisanie się w świadomość odbiorcy zagranicznego. Zbiory Muzeum są w stanie zainteresować turystę z Unii Europejskiej, a także naszych sąsiadów zza wschodniej granicy.

GROMADZENIE ZBIORÓW

Muzeum ma od dawna wypracowaną koncepcję dotyczącą istoty jego zbiorów i zasady ich gromadzenia. Zasada główna to posiadanie tak zwanych kolekcji wiodących – ikony, galeria „Konie, jeźdźcy, zaprzęgi w malarstwie polskim XIX i XX wieku”, dorobek Bazylego Albiczuka oraz kolekcja etnograficzna i zbiory dotyczące historii Białej Podlaskiej ze szczególnym uwzględnieniem rodu Radziwiłłów. Stałe, planowe rozszerzanie tych kolekcji jest priorytetem, co nie umniejsza znaczenia i potrzeby powiększania zespołów pozostałych, czyli medalierstwa, archeologii i kolekcji malarstwa twórców współczesnych związanych z Podlasiem. Generalna koncepcja gromadzenia zbiorów musi też podlegać modyfikacjom i dostosowaniu do potrzeb bieżących. Czas najbliższy powinien być na przykład poświęcony

poszukiwaniom i zdobywaniu obiektów związanych z historią miasta, jego gospodarką i przeobrażeniami, z jego obecnością w dziejach narodu. Ta potrzeba wiąże się z planowaną modernizacją i zmianą ekspozycji w Oddziale Martyrologiczno – Historycznym na Woli. Wobec kurczenia się możliwości pozyskiwania nowych obiektów etnograficznych należy też przeanalizować działania w tym dziale. Nie zaprzestając poszukiwań obiektów ściśle związanych z etnografią, należy podjąć dokumentowanie przeobrażeń kultury, obyczaju i wyglądu wsi – bo ta tradycyjna wieś już odchodzi.

W przyszłości można rozważyć potrzebę i możliwość powołania nowego działu przyrodniczego, w związku z narastającym zainteresowaniem sprawami ochrony przyrody i ekologii.

Bardzo ważną sprawą jest także polityka pozyskiwania środków na zakupy muzealiów. Prócz dotacji podmiotowej z budżetu organizatora niezbędne jest korzystanie z możliwości wynikających z programów Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Koniecznością jest też pozyskiwanie sponsorów dla określonych okazjonalnych zakupów, ale najistotniejsze jest pozyskanie sponsora strategicznego, który zapewni większą elastyczność działań.

Jedną ze spraw najistotniejszych dla naszych zbiorów jest brak pomieszczeń magazynowych. Z problemem tym Muzeum boryka się od dawna i jego rozwiązanie jest jednym z najpilniejszych zadań, dlatego ten problem powraca tu wielokrotnie, przede wszystkim w kontekście planów dotyczących budynku na Woli.

Obecne, nowe możliwości placówki stwarzają szansę na pełną digitalizację zbiorów oraz systematyczne i konsekwentne tworzenie katalogów poszczególnych kolekcji.

Obowiązkiem placówek muzealnych jest też praca naukowa. Nie tylko opracowywanie zbiorów, ale również prowadzenie badań w określonych dziedzinach. Należy położyć większy nacisk na ten rodzaj działań, na badania terenowe w dziedzinie etnografii i archeologii. Zasadne jest też planowanie własnego periodyku, w którym wyniki prac byłyby publikowane.

UPOWSZECHNIANIE

Przekazywanie wiedzy o zasobach zgromadzonych w muzeum i ich kulturowej randze, pogłębianie wiedzy historycznej i kształtowanie patriotyzmu przez sztukę, kształtowanie wrażliwości estetycznej i poznawczej to kolejne z podstawowych naszych zadań. Ono w dużej mierze tworzy zewnętrzny wizerunek placówki. Wypełnia je wystawiennictwo i szeroko pojęta działalność edukacyjno – oświatowa.

W dziedzinie wystawienniczej dokonały się ostatnio ogromne pozytywne zmiany. Nowe wystawy stałe są na miarę oczekiwań i muzealników i współczesnego odbiorcy. Wielkość i różnorodność zbiorów powodują jednak konieczność dalszych starań o wzbogacenie stałych wystaw, szczególnie w dziedzinie archeologii i etnografii. Brak przecież ciągle prezentacji zabytków wiejskiej kultury materialnej. Najważniejszym jednak zadaniem stała się w tej chwili praca nad przygotowaniem i zorganizowaniem nowej ekspozycji stałej poświęconej dziejom miasta i regionu. Jest to punkt niezmiernie ważny wizerunkowo – ta wystawa najściślej zespole muzeum ze społeczeństwem i do prac nad nią można wręcz „wciągnąć” mieszkańców.

W dziedzinie wystaw czasowych muzeum ma wypracowaną tradycję, między innymi stałe cykle tematyczne oparte o nasze zasoby, a więc dotyczące ikon, sztuki ludowej, malarstwa twórców z Podlasia. Ważnym dopełnieniem są także wystawy okazjonalne, rocznicowe, nawiązujące do ważnych wydarzeń naszej historii, kultury narodowej

i regionalnej. Obecnie należy skupić się nad wypracowaniem najbardziej właściwych, nowoczesnych form prezentacji czasowych.

Kwestią do przeanalizowania z zespołem pracowników merytorycznych jest ilość przygotowywanych w ciągu roku tych wystaw. Bardziej zgodne z potrzebami wydaje się bowiem ograniczenie ich liczby do maksymalnie trzech rocznie, z jedną „priorytetową”, która winna być zawsze wydarzeniem na skalę przynajmniej regionalną.

W pracy edukacyjnej i oświatowej należy kontynuować wypróbowane i sprawdzone w wieloletniej praktyce formy i metody (np. lekcje muzealne, konkursy), doskonalić je i rozszerzać. Ta działalność opiera się w głównej mierze na współpracy ze szkołami różnych szczebli. Ciągłe aktualne jest dążenie do maksymalnej korelacji działań muzeum z programami nauczania. Nowe warunki lokalowe i techniczne winny zaowocować rozszerzeniem oferty edukacyjnej między innymi o współpracę z nauczycielami oraz osobami dorosłymi i seniorami. Rozszerzenie musi się opierać na uważnym wsłuchiwanie się w puls życia miasta, na wychwytywaniu pojawiających się nowych problemów i potrzeb. Bardzo ciekawą możliwością stwarza na przykład istnienie ośrodka Wspólny Świat dla dzieci i młodzieży z autyzmem. Współpraca z nim może dać niezwykle nowe doświadczenia dotyczące sztuki jako środka terapeutycznego. Zgodne z potrzebami współczesności będzie też podjęcie pracy z młodzieżą zagrożoną wykluczeniem lub niedostosowaniem, z osobami cierpiącymi na przykład na depresję czy z osobami starszymi.

Inne formy upowszechniania to wydarzenia kulturalne, imprezy rocznicowe, cykliczne lub jednorazowe, takie jak Dni Białej, Noc Muzeów, Jarmark Michałowy, kiermasze ludowe. Tu warto włączyć się także w organizowanie Europejskich Dni Dziedzictwa, ponieważ jest to akcja umożliwiająca kształtowanie świadomości, jak bardzo ważna dla kultury Europy jest każda jej część składowa – kultury narodowe a także dorobek każdego z regionów.

PROMOCJA

Promocja jest zawsze istotną formą działalności, są jednak w życiu każdej instytucji momenty szczególne, gdy należy ją uznać za jeden z priorytetów. Jest w tej chwili konieczność przedstawienia nowego wizerunku Muzeum jako placówki pięknej, wyremontowanej, usytuowanej w ciągle zmieniającym się na lepsze zespole pałacowo – parkowym, a także nowoczesnej i bogatej – z rozpoznawalnymi w kraju kolekcjami, z interesującą ofertą wystawienniczą i edukacyjną, bardziej niż przedtem dostępnej – także dla osób niepełnosprawnych. Akcją należy objąć nie tylko Południowe Podlasie, ale także województwo i cały kraj, a w przyszłości zagranicę, wykorzystując między innymi biura turystyczne, w tym bialskie Centrum Informacji Turystycznej.

Prasa krajoznawcza, poczytne gazety, w tym tygodniki opiniotwórcze, stałe kontakty z prasą to jedna ze starych skutecznych ciągle form reklamy. Nawiązanie ścisłej współpracy z radiem i telewizją regionalną i ogólnopolską z próbą pozyskania stałego patrona medialnego to jedna z głównych zadań w tej materii.

Ciągle należy korzystać ze wszystkich tradycyjnych form promocji i reklamy, takich jak:

- plansze reklamowe przy drogach prezentujące Muzeum i cały zespół parkowy, banery zapowiadające w mieście ważne wydarzenia muzealne;
- wydawnictwa, w tym pocztówki, informatory, katalogi do wystaw i kolekcji, popularnonaukowe opracowania historii Muzeum, zespołu i miasta (należy wznowić rozszerzone o wiedzę pozyskaną w czasie ostatnich prac rewaloryzacyjnych opracowanie Antoniego Jodłowskiego o dziejach założenia pałacowo – obronnego Radziwiłłów);
- pamiątki regionalne nawiązujące do naszych zbiorów;

- akcje społeczne, konkursy, wydarzenia muzealne.

W pełni należy wykorzystać także najbardziej nowoczesne, popularne szczególnie wśród młodej generacji, środki komunikacji – internet, portale społecznościowe. Strona internetowa Muzeum musi być stale aktualizowana i prezentować wszystkie wydarzenia, propagować konkursy, akcje społeczne itp. Powinna także posiadać wersję anglojęzyczną, jeśli chcemy sięgać po odbiorcę zagranicznego. Istnieje także potrzeba przygotowania i prezentowania krótkiego filmu przedstawiającego wirtualny spacer po Muzeum.

REMONT I MODERNIZACJA

Dbłość o należyty stan zabytkowych obiektów, będących siedzibą Muzeum, należy także do naszych zadań. Tu naszą rolą jest, w najściślejszym współdziałaniu z organizatorem, opracowywanie koncepcji remontów i modernizacji, które muszą uwzględniać nasze najistotniejsze potrzeby i jak najbardziej efektywne wykorzystanie posiadanych przestrzeni. Po zakończeniu, z wielkim sukcesem, remontu i modernizacji siedziby głównej, cały wysiłek musi być teraz skierowany na obiekt Oddziału Martyrologiczno - Historycznego. Przy wykorzystaniu całej wiedzy i doświadczenia pracowników, we współpracy z projektantami i architektami, zostaną opracowane zarzysy remontu, propozycje zagospodarowania obiektu, ze szczególnym naciskiem na pozyskanie wystarczających, urządzonych zgodnie z najnowszymi wymogami, przestrzeni muzealnych. A także ogólne założenia przyszłych nowych ekspozycji, wizje ich zawartości i aranżacji.

Konieczność pilnego zajęcia się siedzibą Oddziału wynika z kilku przesłanek:

- tylko dalekosiężne, systematyczne i konsekwentne planowanie zapewnia sukces w tak skomplikowanych i trudnych przedsięwzięciach;
- istniejące już, realne nadzieje na przejęcie całości budynku na potrzeby Oddziału, w związku z planowanych wyprowadzeniem z budynku funkcjonującego tam przedszkola;
- pozyskanie większych przestrzeni pozwoliłoby na rozwiązanie, najpierw doraźne, a po remoncie definitywne, problemu braku magazynów (a jest to jedna z najważniejszych bolączek instytucji);
- zły stan budynku oraz jego otoczenia;
- możliwość uzyskania przy szerokim rozpropagowaniu zamiarów i planów, społecznego poparcia dla nich, ponieważ wpisują się one w realne potrzeby dzielnicy i popularną ideę rewitalizacji zaniedbanych, najczęściej przemysłowych obszarów i wykorzystania kultury jako jednego z motorów rozwoju. Stąd w koncepcji należy przewidzieć na przykład w najbliższym otoczeniu budynku estetyczną enklawę zieleni, z ławeczkami, z niewielkim lapidarium (mamy przecież w zasobach grób prehistoryczny), może z galerią rzeźby plenerowej, pozyskanej w ramach konkursu dla twórców z regionu.

RAMOWY PROGRAM DZIAŁALNOŚCI NA LATA 2021-2023

1. Przeprowadzenie ofensywnej akcji marketingowej promującej dokonania ostatniego okresu, wizję atrakcyjnego Muzeum, prezentującej nowe formy działalności:
 - wykorzystującej różnorodne form promocji i reklamy;
 - obejmującej najbliższy region, a także województwo i cały kraj;
 - prowadzonej ustawicznie, oczywiście z największym nasileniem w roku 2021.
2. Opracowanie i realizacja rozszerzonej oferty działań oświatowych i edukacyjnych, obejmującej między innymi:

- nawiązanie ściślejszego kontaktu ze szkołami poprzez wykłady, odczyty i prelekcje dla uczniów i nauczycieli,
 - zorganizowanie warsztatów ze sztuki (np. pisanie ikon) dla młodzieży trudnej, dla osób ze środowisk wykluczonych społecznie (np. dla osób po przebytych chorobach psychicznych),
 - organizowanie warsztatów ze sztuki jako formy terapii dla dzieci z autyzmem (we współpracy ze Wspólnym Światem),
 - zorganizowanie „muzeum dziecięcego” z galerią prac dziecięcych,
 - zorganizowanie młodzieżowego koła archeologów amatorów,
 - organizowanie spotkań dla dorosłych np. klubów dyskusyjnych,
 - prowadzenie szkoleń dla przewodników po regionie.
3. Starania o pozyskanie pomieszczeń w oficynie zachodniej, wykorzystywanych obecnie przez Izbę Gospodarczą, z przeznaczeniem przede wszystkim na działania edukacyjno – oświatowe, a także doraźnie na magazyny, a docelowo na cele wystawiennicze.
 4. Opracowanie i realizacja trzyletniego planu wystaw czasowych, zakładającego trzy wystawy rocznie, z jedną o charakterze wiodącym, uwzględniającego w roku 2023 prezentację portretów rodu Sapiehów z dawnej galerii w Kodniu, znajdujących się obecnie w zbiorach na Wawelu, a także z prywatnych kolekcji potomków znanych magnackich rodów.
 5. Opracowanie koncepcji i założeń prac remontowych i modernizacji Oddziału Martyrologiczno – Historycznego, obejmujących:
 - niezbędne prace budowlane,
 - zagospodarowanie terenu,
 - wizje przeznaczenia i aranżacji wnętrza, ze szczególnym uwzględnieniem niezbędnym powierzchni magazynowych,
 - przyszłe ekspozycje stałe.
 6. Uzyskanie akceptacji organizatora dla wypracowanych koncepcji dotyczących prac w Oddziale Martyrologiczno – Historycznym, pozyskanie środków finansowych na wykonanie projektów i zrobienie tych projektów.

OPTYMALIZACJA PRACY I ZATRUDNIENIA

Polityka kadrowa w każdej instytucji jest bardzo istotnym czynnikiem wpływającym na jakość i wydajność pracy. Rolą zarządzającego jest dbanie o dobrą atmosferę i poprawne stosunki międzyludzkie, które w istotny sposób wpływają na komfort pracy i integrację zespołu. Ważną kwestią jest także wysoki poziom kultury osobistej wszystkich pracowników, zarówno w kontaktach ze zwiedzającymi jak i w pracy codziennej, co zawsze podnosi poziom i rangę Muzeum.

Dyrektor musi również starać się o pełne wykorzystanie potencjału załogi i potencjał ten wzmacniać poprzez inspirowanie i ułatwianie podnoszenia kwalifikacji, zdobywania kolejnych stopni naukowych przez pracowników merytorycznych, co wpłynie na podniesienie prestiżu funkcji kustosza i pozwoli na wzmocnienie roli Muzeum jako placówki naukowej. Istnieje potrzeba powołania w najbliższym czasie zespołu doradczego (kolegium kustoszy), który będzie wspierał dyrektora w kluczowych sprawach, np. w wytyczaniu głównych kierunków działalności Muzeum.

W obecnej sytuacji najbardziej istotnym problemem jest niewystarczająca liczba pracowników, a zwłaszcza opiekunów ekspozycji muzealnych, ze względu na znaczne powiększenie przestrzeni wystawienniczych. Należy zabiegać u organizatora o zwiększenie liczby etatów, aby umożliwić sprawną obsługę zwiedzających i właściwy dozór wystaw, ale jednocześnie zaangażować mocniej pracowników merytorycznych we wsparcie i pomoc działowi obsługi.

Problemy wynikające z niewystarczającej liczby pracowników można doraźnie rozwiązywać poprzez współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie organizowania staży, prac interwencyjnych czy innych programów wspomagających walkę z bezrobociem. Tym sposobem można zapobiec niedoborom personelu pomocniczego, pracowników fizycznych, czy opiekunów ekspozycji muzealnych.

Kolejną możliwością wsparcia kadrowego jest podjęcie współpracy z uczelniami wyższymi obecnymi w naszym mieście (Państwową Szkołą Wyższą, Akademią Wychowania Fizycznego) posiadającymi kierunek turystyka i rekreacja, która dawałaby studentom np. możliwość odbycia praktyk w Muzeum. Praktyki mogłyby obejmować pomoc przy organizacji wystaw, prowadzenie zwiedzających oraz opiekę nad wystawami.

W najbliższej perspektywie Muzeum powinno być inicjatorem powołania Stowarzyszenia Przyjaciół Muzeum Południowego Podlasia, które w ramach swojej działalności mogłoby być istotnym wsparciem dla pracowników merytorycznych jako organ doradczy i opiniotwórczy, a także pomagać przy organizacji wystaw i wydarzeń kulturalnych.

PLAN GOSPODAROWANIA ŚRODKAMI FINANSOWYMI

Muzeum z perspektywy dnia dzisiejszego, po przeprowadzonych remontach i podniesieniu atrakcyjności swojej oferty potrzebuje w najbliższej perspektywie znacznie większych środków budżetowych i osobowych, aby zapewnić właściwe funkcjonowanie jednostki, a przede wszystkim odpowiednio zadbać o bezpieczeństwo zbiorów.

Institucja kultury oprócz dotacji podmiotowej od organizatora i własnych środków wypracowanych przez sprzedaż usług powinna starać się pozyskiwać środki ze źródeł zewnętrznych, aby możliwie najlepiej zabezpieczyć wszystkie potrzeby związane z funkcjonowaniem. Należy zatem zintensyfikować starania o poszukiwanie nowych rozwiązań i możliwości w obrębie zadań finansowych Muzeum. Dotacja z budżetu miasta powinna być wzmocniana dodatkowymi środkami z programów ministerialnych, wojewódzkich, od prywatnych sponsorów czy ofiarodawców.

Jednym z ważnych kierunków działania musi być pozyskanie jednego lub kilku sponsorów strategicznych, którzy poprzez finansowanie lub dofinansowanie zakupu poszczególnych eksponatów, ich konserwację lub wspieranie wydawnictw mogliby stać się patronami stałych kolekcji muzealnych. Muzeum w ramach współpracy oferowałoby reklamę i odpowiednio przygotowany pakiet sponsorski.

„Nowe otwarcie” daje także możliwość przedstawienia bardziej atrakcyjnej i bogatej oferty skierowanej do regionalnych i ogólnopolskich biur podróży, w których moglibyśmy zabiegać o to, by Muzeum zawsze było ważnym punktem wycieczek na wschodni kraniec Polski. Oferta powinna obejmować nie tylko zwiedzanie samego Muzeum i poznanie jego zbiorów, ale także całego założenia pałacowo - parkowego i innych ciekawych miejsc i zabytkowych obiektów na terenie całej Białej Podlaskiej.

Powiększona i wzbogacona oferta działu naukowo-oświatowego daje możliwość szerszego dotarcia do odbiorcy nie tylko dziecięcego, ale również dorosłego. Wyroby wytwarzane na zajęciach warsztatowych ze sztuki i zestawy do samodzielnego wykonania

np. ozdób świątecznych lub zestawy do pisania ikon mogą być interesującym rozszerzeniem asortymentu pamiątek dostępnych w sklepiku muzealnym.

Zwiększenie przestrzeni wystawienniczej wymusza także dostosowanie oferty biletowej do aktualnego stanu Muzeum. Powinno się wprowadzić trzy typy biletów wejściowych: jeden na wystawy stałe w budynku głównym, drugi na wystawy czasowe w oficynie zachodniej oraz trzeci łączny na wszystkie wystawy. Zmiana ta da możliwość wyboru zwiedzanych przestrzeni, a to dodatkowo usprawni pracę opiekunów ekspozycji muzealnych, a jednocześnie zwiększy ilość osób oglądających wystawy czasowe.

Powołanie Stowarzyszenia Przyjaciół Muzeum Południowego Podlasia może dać również bardzo skuteczne wsparcie działań mających na celu pozyskiwanie środków zewnętrznych na organizację różnych wydarzeń kulturalnych, takich jak koncerty czy imprezy plenerowe. Działania stowarzyszenia mogłyby kierować się również w stronę realizacji wydawnictw muzealnych oraz wszelkich niestandardowych form działalności, a wszystko to przy współudziale pracowników Muzeum.

Jeśli chodzi o wypracowywanie własnych środków finansowych, to w niedalekiej perspektywie otworzy się możliwość zarabiania na powierzchniach magazynowych, co jeszcze zwiększa wagę problemu magazynów i który należy w najbliższym czasie rozwiązać choćby doraźnie, bo generalne załatwienie tej sprawy zapewni tylko remont budynku na Woli.

WSPÓLPRACA I WSPÓLDZIAŁANIE

Muzeum Południowego Podlasia w Białej Podlaskiej jako samorządowa instytucja kultury miasta musi współtworzyć politykę kulturalną miasta i regionu oraz intensywnie uczestniczyć w jej realizacji. Muzeum wraz ze swoim programem działania powinno być integralną częścią życia społeczności i aktywnym współtwórcą wszystkich akcji kulturalno-oświatowych organizowanych pod patronatem władz miasta.

Muzeum powinno ściśle współpracować z innymi miejskimi i regionalnymi placówkami kultury, sztuki i edukacji, a przede wszystkim z Białskim Centrum Kultury i Miejską Biblioteką Publiczną a także Gminnym Ośrodkiem Kultury, Kołem Bialczan oraz ze środowiskiem twórców kultury i społecznych stowarzyszeń regionalnych. Szczególną wagę należy przywiązywać do kontaktów i współdziałania ze szkołami.

Należy wszechstronnie wykorzystywać współpracę z innymi muzeami w Polsce. Wystawy wielkie muszą opierać się o wypracowane, pełne zaufania kontakty między innymi z placówkami narodowymi, z Muzeum Lubelskim.

Należałoby wznowić współpracę międzynarodową z muzeami na Litwie i Białorusi, (Birże, Kiejdany, Nieśwież, Mir), w ramach kontynuacji prac związanych z realizacją projektu „Międzynarodowy szlak Radziwiłłów”.

Ważnym dla Muzeum zadaniem powinno być skupienie wokół działań kulturalnych grupy społecznych działaczy i członków stowarzyszeń regionalnych, a także pasjonatów i miłośników sztuki i historii, wszystkich twórczych i aktywnych ludzi, których życie związane jest z kulturą i historią naszego miasta i regionu. Muzeum Południowego Podlasia powinno być „ich” miejscem – wspierać, używać pomieszczeń, inspirować a także korzystać z ich wiedzy i dokonań. Tylko pełniąc taką rolę placówka zasługuje na to, by mówić o „muzeum otwartym”, „muzeum dla ludzi”.

Przedstawiona tu koncepcja opiera się na trzech głównych punktach sygnalizowanych już na początku:

1. Jak najpełniej wypromować i wykorzystać obecny sukces;
2. Na fali tego sukcesu kontynuować wszystkie sprawdzone formy działalności merytorycznej, w której Muzeum posiada niewątpliwie wielkie sukcesy (rozpoznawalność kolekcji, wystawy zagraniczne, szeroka współpraca ze środowiskiem), a jednocześnie rozwijać je i rozszerzać, sięgając po nowe metody i docierając do nowych środowisk;
3. Wyprzedzająca, stała i wręcz wizjonerska praca nad przyszłością zaowocowała ostatnimi zmianami i tak należy pracować nad wizją przeobrażeń w Oddziale Martyrologiczno – Historycznym. Realizacja wizji będzie zależała od wielu spraw – przede wszystkim od finansowych możliwości organizatora, możliwości pozyskania dużych środków z zewnątrz – ale wizję musimy mieć jak najszybciej.